

12.02.2025

NITOs innspill til statsbudsjett for 2026

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 112 000 medlemmer. Våre medlemmer er sentrale i utviklingen av bærekraftige løsninger innen energi, klima og miljø. Vi har innspill til programkategori 12.10 Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt samarbeid m.m. og 12.20 Klima, naturmangfold og forurensing.

Norge har rik tilgang på naturressurser og ren energi som gir oss gode muligheter til å styrke vår konkurransekraft og til å skape nye arbeidsplasser. Det er behov for økt fornybar kraftproduksjon, mer energieffektivisering, elektrifisering og økt tilgang på kraft for å kunne levere nye grønne løsninger. Ingeniører og teknologer har høy kompetanse og er sentrale i arbeidet med kontinuerlig forbedring og innovasjon som kreves i grønn omstilling.

NITO vil fremheve følgende områder som bør prioriteres i statsbudsjettet for 2026:

ENOVA

Med en mer ambisiøs klimapolitikk er det behov for grep for å stimulere til rask omstilling. Enova må styrkes og brukes offensivt for at Norge skal nå klimamålene. Innretningen i den nye avtalen der både utslippskutt og energi vektlegges er positivt. NITO mener at ressursene til Enova må styrkes ytterligere i 2026-budsjettet.

Klimasats

Kommunene og lokale aktører spiller en avgjørende rolle i gjennomføring av klimapolitikken. Tiltakene som har fått støtte gjennom klimasats har hatt god effekt, blant annet i arbeidet med å bevare myr og naturskog og for å få nye tiltak og innovasjon lokalt og regionalt.

- NITO ber om at det bevilges 200 millioner kroner til Klimasats i 2026.

Klimatilpasning

Klimatilpasning er nødvendig for å møte økende klimaendringer. Det er nødvendig med mer kartlegging av lekkasjer i ledningsnettet, og undersøkelser av områder som kan utgjøre en risiko som følge av økt nedbør. Avløpssystemet må dimensjoneres for å kunne håndtere ekstreme nedbørsmengder, og det må tas hensyn til håndtering av overvann tidlig i planprosesser for å minimere skaderisiko.

NITO ber om:

- en økning i bevilgningene under til klimatilpasningstiltak (kap. 1420/60), spesielt innen vann- og avløpssektoren.
- at det settes av midler til en utredning av ulike støtteordninger der kommuner kan motta statlige midler til oppgraderingsprosjekter innen vann- og avløpssektoren.

Naturregnskap som verktøy i utbygging og kommunal planlegging

Klima og natur henger tett sammen. I den store omstillingen vi står overfor må miljø, natur og areal hensyntas. Tap av natur er en risiko for samfunnet samlet sett. Bærekraftig bruk må ligge til grunn ved anvendelse av arealer enten det er på land eller i havet. Modernisering av eksisterende infrastruktur og utnyttelse av grå arealer er tiltak som kan bidra til økt tilgang på energi uten stor nedbygging av natur. En forutsetning for å kunne ta kunnskapsbaserte og gode valg er at arbeidet med arealnøytralitet og nasjonalt naturregnskap styrkes.

NITO ber om:

- Det settes av midler i budsjettet til innhenting av naturdata utover det som ble avsatt av i 2025-budsjettet. Det bør komme nye bevilgninger til dette.
- Det etableres digitale løsninger der data og kartlegginger gjøres tilgjengelig for kommuner og andre som har nytte av denne informasjonen.

Utvikling av nye energibærere

Utvikling av lav- og nullutslippsteknologier er viktig for å redusere utslipp av klimagasser. Norge bør være i front i utviklingen av nye energibærere som hydrogen og ammoniakk. Dette krever økte bevilgninger til forsknings- og innovasjonsprogrammer.

- NITO ber om at støtteordninger gjennom Enova (kap. 1428/50) og Norges forskningsråd (kap. 1410/73) skaleres opp for å fremme utvikling av hydrogen og ammoniakkprosjekter.

Med vennlig hilsen

Kjetil Lein
President

Egil Thompson
Generalsekretær